

Tekijä / Tekijät sekä yhteystiedot (= organisaation nimi & email)	Anita Aalto-Setälä, Rastor Oy, anita.aalto-setala@rastor.fi Eeva-Kaarina Aurila, Markkinointi-instituutti, eeva-kaarina.aurila@welho.com Pertti Huhtanen, Kiinteistöalan Koulutussäätiö, pertti.huhtanen@kiinko.fi Teija Ripattila, Porvoon ammattiopisto, teija.ripattila@amisto.fi Anna Tolonen, Helsingin yliopisto, anna.tolonen@helsinki.fi		
Kehittämishankkeen nimi	NÄYTÖNARVIOIJAN PEREHDYTTÄMINEN - opas koulutuksen järjestäjien apuvälineeksi		
Avainsanat	Näyttötutkinto, näyttötutkintojen arviointi, arvioija, arviointikriteerit, arvioinnin kohteet, henkilökohtainen näyttösuunnitelma, järjestämissopimus, kolmikanta, koulutustoimikunta, näyttösuunnitelma, näyttöympäristö, tutkinnon perusteet, tutkinnon järjestäjä, tutkinnon osan suorittaja, tutkinnon suorittaja, tutkintorakenne, tutkintotoimikunta, tutkintotodistus		
Ryhmätunnus	NTM15H062	Päivämäärä	13.3.2007

Tiivistelmä

Hankkeen tavoitteena oli koota näyttötutkinnon arvioijan opas koulutuksen järjestäjien apuvälineeksi. Hyödynsimme tässä työssä saatavilla olevan aineiston lisäksi ryhmän omia kokemuksia ja perehdyttämisen hyviä käytäntöjä. Oppaassa on kattavat perustiedot arvioijien tehtäviin, valintaan, motivointiin ja perehdyttämisen käytännön toteutukseen. Valtaosalle ryhmämme jäsenistä arvioijien perehdytysprosessi oli tuttu, mutta kaikki olivat kokeneet tarpeelliseksi kehittää perehdyttämistä. Toisaalta ryhmässämme oli jäseniä, joille arvioijien perehdytys oli uusi asia ja nyt ajankohtainen uusien tutkintojen myötä.

Hankkeen edetessä löysimme jo olemassa olevia oppaita, joiden jatkokehittämiseen työemme antaa aihetta. Kirjoittamassamme oppaassa luonnollisesti näkyy ryhmämme tausta. Edustamme liiketalouden ja hallinnon sekä tekniikan ja liikenteen alan tutkintoja.

Kokemustemme mukaan etenkin työelämästä tulevien näyttötutkinnon arvioijien perehdyttäminen vaatii kehittämistä. Keskeisimmät kysymykset liittyvät arvioijien saatavuuteen, motivoitiin ja sitouttamiseen. Haasteena on löytää tutkinnon suorittajan omasta organisaatiosta arviointiin sopivat henkilöt, joilla on myös mahdollisuus osallistua perehdyttämiseen. Työelämän edustajat on saatava ymmärtämään näyttötutkintojen merkitys työyhteisön oppimisessa ja kehittämisessä. Nämä asiat selviävät mukana oleville yritysten edustajille yleensä prosessin loppuvaiheessa, mutta herätyksen pitäisi tapahtua jo prosessin alussa.

Ongelmaksi havaitsimme sen, että etenkin pienistä organisaatioista tulevien tutkinnonsuorittajien on hankala löytää tarvittavat arvioijat omalta työpaikaltaan. Heille on arvioijia haettava yrityksen ulkopuolelta ja jopa kilpailevasta yrityksestä. On myös tilanteita, joissa arvioija ja tutkinnon suorittaja kilpailevat samoista asiakkaista, kuten kiinteistövälitysalan keississä, jota esiteltiin oppaassamme. Käytännössä joudutaan pohtimaan jopa rahallisia tai muita palkkioita, että kolmikanta toteutuu.

Mietimme myös väyliä, joiden kautta näyttötutkintojen merkitystä koko organisaation kehittämiseksi saataisiin levitettyä. Näyttötutkintojen markkinoinnin ja arvioijien perehdyttämistilaisuuksien lisäksi tarvittaisiin asiaa esitteleviä artikkeleita netissä, lehdissä ja tv-ohjelmissa. Myös organisaatioiden omat sisäiset julkaisut voisivat sisältää juttuja tutkinnon suorittajista ja heidän kokemuksistaan. Meitä askarrutti myös, millä houkuttelee arvioijat perehdyttämistilaisuuksiin. Tarvitaanko houkuttimeksi joku julkisuuden tutuksi ja kiinnostavaksi tekevä osaja, hyvä oheisohjelma tai jotain muuta arvioijalle tärkeää tai palkitsevaa antia?

Syksyllä 2006 alkoivat nuorten ammattiosaamisen näytöt, jotka poikkeavat aikuisten näytöistä. Yritysten työntekijät sekoittavat nämä kaksi asiaa toisiinsa niin käytännössä kuin termistössäkin. Erot tuotiin esille.

Projektityö esiteltiin näyttötutkintomestarikoulutuksen viimeisessä tapaamisessa. Kukin ryhmämme jäsen levittää hankkeen synnyttämiä käytäntöjä omassa organisaatiossaan. Oppaan toimivuutta testataan kevään 2007 aikana, kun Kiinteistöalan Koulutussäätiössä perehdytetään isännöitsijän ammattitutkinnon, kiinteistövälitysalan ammattitutkinnon ja tekniikan erikoisammattitutkinnon arvioijia. Työtämme hyödynnetään myös ainakin Markkinointi-instituutissa järjestettävässä kiinteistövälitysalan ammattitutkinnon arvioijien perehdyttämisessä syksyn 2007 aikana. Kokemusten ja saadun palautteen kautta työ täydentyy edelleen.